

עטרת שלום

עלון שבועי שיעורי מוסדות קאמרגא בארה"ק – בנושאים כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א
רח' ארזי הבירה 48 ירושלים
פרשת ואתחנן – נחמו

בס"ד, עש"ק פרשת ואתחנן
ש"ז אב תשע"ט – שנה י' גליון תע"ב

זמני הדלקת הנרות ומוצי"ש

ירושלים	6:46	8:00	8:38
בני ברק	7:01	8:02	8:36
ניו יורק	7:34	8:51	9:03
מונטריאל	7:42	8:58	9:10

נא לשמור על קדושת הגליון

עטרת ראשנו

דברי תורה מכ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

וְאַתְחַנֵּן אֶל הוֹי"ה בְּעֵת הַהוּא לְאָמֹר. וַיֹּאמֶר הוֹי"ה אֵלֵי רַב לָךְ אֵל תּוֹסֵף דְּבַר אֵלֵי עוֹד בְּדָבָר הַזֶּה (ג כב-כו).

בחינת יחידה בחינת עתיקא קדישא שהוא בחינת אחדות הגמור, ששם לא מגיע שום פגם התחוננים, והוא אמרו אל הו"ה היינו שזה ידוע שאות א' מתחלף עם אות ע' באותיות אחע"ה. והוא שהתחנן משה רבינו שיזכה לבחינה של על הו"ה שהוא שם י"ה בחינת עתיקא קדישא בחינת יחידה, ועי"ז לא יחשב הפגם של מי מריבה, ויתבטל העיכוב מלהיכנס לארץ ישראל.

ועי"ז יהיה עכשיו הבחינה של בעת ההוא היינו שכתוב ההוא בו' וקרינן בו', היינו משום שמה שכתוב בתורה הוא על מה שהוא עכשיו, ומה שקרינן הוא על לעתיד לבוא. והביאור הוא, כי עמלק פגם בו"ה משם הו"ה, ומא' של כסא כידוע (רש"י שמות י' טו). ולזה כתוב ההוא בו', שהוא אותיות ו"ה משם הו"ה וא' מכסא, שעכשיו אינם מתוקנים עוד, וקרינן הדיא בו"ה, היינו כי לע"ל יהיה ו' משם הו"ה לי' כידוע (לק"ת זכריה). היינו שמשם רבינו רצה שכבר יהיה עכשיו התיקון הפגם של עמלק ו"ה משם הו"ה וא' של כסא. היינו שיהי' הראשונים יתעלו לבחינת י"ה העליונים בחינת יחידה, וו"ה שהוא בחינת זו"ן יתעלו לבחינת או"א בחינת י"ה.

ועל זה אמר לו השי"ת רב לך אל תוסף לדבר אלי וגו' היינו אל תוסף עם ב' תיבות והכולל בני' עתי"ק, שהוא בחינת יחידה, היינו שלא יוסף עוד להתפלל תפילה אחת כדי להשיג עד שורש בחינת יחידה, משום שחסר לך הבחינה של אחת מצלעותיו, ולכן לא תוכל להשיג עד בחינת יחידה. והנה אנהנו נמצאים כעת בשבת שבע ברכות לנבדתי תחי', וידוע מ"ש רבינו קוה"ק אור שבעת הימים הבעש"ט הקדוש זיע"א (בעש"ט עה"ת בראשית את קסו) עה"פ בתהלים (מט יט) 'קרבה אל נפשי גאלה', שכל אדם צריך להתפלל ולהשתדל להביא גאלה פרמית שלו, וכשכל אדם ישתדל בזה אז נזכה לגאלה הכללית. וא"כ כשמקימים בית חדש מקימים בית חדש להשראת השכינה בבחינת 'ועשו לי משכן ושכנתי בתוכם' בכל אחד ואחד, ועי"ז נזכה לבנין בית המקדש להשראת השכינה בכללית במהרה בימינו אמן.

המשך בעמוד הבא <<<<

רוחא קדישא, לבתר אתדבק רוחא ברוחא עלאה, טמורא דלעילא, וכן דרגין הוו מתדבקין כלהו כחדא. אעפ"כ סברת רבי יצחק, שהגם אשר הוא מדריגה גדולה בעת שהיה מלוכב משה בנוף חשמ"ל, שהולכין בו הצדיקים בג"ע, וכבר נסתלק מן חיזו דגוף דהאי עלמא לגמרי, על כל זה אין זה שלימות אמיתי, כי תכלית השלימות הוא להיות מעלה ומטה, וכך שמעתי מאת אדמו"ר מהור"ר אברהם יהושע העשיל ממעוזבו מה שקבלתי ממורי ורבי רבינו אלימלך מליזענסק אובין הונמין הונמין אובין, זה קיבל וסברת הרב רבי יצחק עי"ש.

וזתו הכוונה מה שאמרו חז"ל (גדרים לה), חמשים שערי בינה נבראו בעולם, וכולם ניתנו למשה חסר אחת, שנאמר 'ותחסרהו מעט מאלהים' (תהלים ח.ו). והקשו המפרשים, מרישא לסיפא, שקודם אמרו חמשים שערי בינה נמסרו למשה, ואח"כ אמרו חסר אחת. ועפ"י הנ"ל יש לפרש, שקודם שפירש מאשתו היה לו חמשים שערי בינה, ואח"כ שפירש חסר לו 'אחת', היינו משום שהיה חסר לו 'אחת מצלעותיו' (בראשית ב כא). ולכן לא השיג ג"כ בחינת יחידה שהוא בחינת אחדות הגמור אחרי השגתו דרגת נשמה וחייה, וכמו שהבאנו לעיל שהאדם צריך להיות דוגמא דלעילא, ולכן משום שפירש מאשתו לכן ג"כ לא זכה לבחינת יחידה.

והנה מבואר בשער הכוונות (דרושי קדוש ליל שבת ד"א ענין סעודת שחרית דשבת) עה"פ 'אז תתענג על ה' בו' שיש שם י"ה שהוא למעלה משם הו"ה, והוא בחינת עתיקא קדישא, והוא סעודה דשחרית הנק' סעודתא דע"ק עי"ש. היינו שבחינת י"ה שהוא למעלה משם הו"ה הוא בחינת יחידה. וזה ידוע שבחינת יחידה הוא בחינת עתיקא קדישא, ושם לית שמאלא בהאי עתיקא סתימאה, כלא ימינא (וה"ק ח"ג קמ"ב), ששם הוא האחדות הגמור, ושם אינו מגיע פגם של התחוננים.

לפי"ז יש לפרש המקרא קודש, ואתחנן שמשם רבינו ע"ה התפלל ת"ק י"ה תפילות, היינו ת"ק הוא מהלך ת"ק שנה שבין כל רקיע לרקיע, כמ"ש חז"ל בחגיגה (יג), וי"ה מרמז שהשיג עד דרגת חו"ב דאצילות, דהיינו עד בחינת חיה. ורצה להתפלל עוד תפילה אחת, היינו שרצה להשיג

הנה ידוע מחז"ל (דב"ר יא י) שמשם רבינו ע"ה התפלל תקי"ה תפילות כמנין ואתחנן ולא נענה. וכתב בספר הגן (מרכי יצחק ב"ר אליעזר מהכמי אשכנז, ליום י"ג לחדש) בשם המדרש, שאלמלי התפלל משה רבינו עוד תפילה אחת היה נכנס לארץ ישראל, וזה שאמר לו הקב"ה אל תוסף. וצריך להבין אמאי לא רצה הקב"ה שמשם רבינו התפלל עוד תפילה אחת. ועוד יש להבין במש"כ בעת ההוא שהכתוב הוא בו', והקרי הוא ביו"ה.

ואפשר לפרש, שזה איתא בלקומי תורה (פרשת בראשית ד"ה ויהלך) וז"ל: חנוך היה יותר גבוה ממדרגת משה, כי הוא רבו של משה, והוא מלאך זגנא"ל, וגם כי הוא השיג חיה, ומשה נשמה, אך משיח ישיג יחידה, וראוי היה משה שיזכה למלאך, אך שגם החטא בעבור ערבנות ערב רב שהיה רוצה לתקנם ולא תקנם עי"ש.

וזתו ידוע מה שאיתא בתיקון"ז (תיקון יח דף כו.) שמשם רבינו יהיה ג"כ הגואל האחרון, כמו שנאמר מ'ה ש'היה ה'וא ש'היה ר"ת מש"ה. שכמו שהיה הגואל בגלות מצרים כן יהיה הגואל האחרון. ולזה רצה משה רבינו להשיג עכשיו בחינת יחידה, להשיג דבקות ואחדות הגמור. ועי"ז יהיה התיקון והגאולה השלימה. וכמו שהשיג ביום פמירתו בחינת שלימות דרגת הנשמה, כמו שאיתא בלקומי תורה (ואתחנן ד"ה ויתעבר) וז"ל: ובעת אסיפת רוחו יועיל משה מערכות מואב אל הר נב"ו ונכנס הנ' בשמו ונגעשה בחינת נשמה בשילמות, וידוע כי הנשמה היא בינה עי"ש.

והטעם שלא זכה לזה עד עכשיו, משום שכתב אא"ז רבינו הקדוש רבי יצחק אייזיק מקאמרגא זצוק"ל בספר"ק היכל הברכה בתחילת פרשת ויקרא, מעם למה כתוב 'ויקרא' בא' זעירא, וז"ל: 'ויקרא' כתוב באלף זעירא. והטעם בזה כי סוד א', אל"ף, אל"ף למ"ד פ"א בסוד מספר חשמ"ל. ועיין זהר ויחי (לה"ו) אמר רבי יצחק, אמאי אידי זעירא, אתקיים משה בשלימו ולא בכלא, דהא אסתלק מאתתיה. בספרא קדמאה אמרי לשבחה, ואנן הכי תנינן, מאי דאסתלק לעילא, יתקשר לעילא ותתא, כדן איהו שלים. וספרי קדמאי סברי, (וה"ק ח"א כב.) משה אתפריש מאתתיה, ושמש כד איהו בגופא, בהויה

עטרת פז

אמרות טהרות מרבתינו זי"ע

וְאַתְּחַנֵּן אֶל הוֹי"ה בְּעֵת הַהוּא לְאִמּוֹר
(כב)

ר"ל, כיון שראה משה רבינו שיש עת רצון להתפלל שיהיה הגאולה השלמה, וזהו שאמר בעת ההיא שהוא עת רצון. לאמר לדורות, שידוע כולם ג"כ כשיראו שיש עת רצון, לזה מחויבים להתפלל אולי ירחם ה' ב"ה, כמו ששמעתי מכמה קדושי עליון, מרבינו האר"י זלה"ה כמה פעמים, בעת קריאת התורה, וכן בעת קבלת שבת. וכן רבינו אלקי הבעש"ט זלה"ה כמה עתים היה לזה. וכן אצל רבינו אלקי רבי אלימלך זלה"ה. וכן אצל רבינו איש אלקים רבי יעקב יצחק בן מאטיל מלובלין זלה"ה בעת הקפות של שמחת תורה כנודע, ובדבר קטן שהוא כמעט כחוט השערה נתקלקל הכל כנודע.

ועיקר שורש פרשה זו, מדברת מנאולה כוללת שיהיה לכל ישראל ולא למושה לבד, כי משה היה אוהב ישראל, ולא היה מתפלל כל ימיו על עצמו, אלא דייקא על כללות ישראל, והוא שלא על מנת לקבל פרס (אמת פ"א מ"ג) דייקא, כמו שאמר הוא עצמו 'מחני נא מספרך אשר כתבת' (שמות לב), כלומר אפילו מספר תורה שלמעלה, שמשה היה כותב שם עוד קודם שנתנה התורה הקדושה למשה כנודע. א"כ לפי זה היאך יכול לומר שמשה היה מתפלל על עצמו שיבוא ארץ ישראל, אעפ"י שרבינו רח"ל הם אמת ויציב, אעפ"כ הפרשה זו אומרת דרשני.

בן בית' ח"ב דף ג מרבינו אליעזר צבי מקאמרנא
וְאֵתִי יְצִיחַ הוֹי"ה בְּעֵת הַהוּא לְלַמֵּד
אֶתְכֶם חֻקִּים וּמִשְׁפָּטִים וּגו' (ד יד)

אמר חותניו הרה"ק רבי אברהם מרדכי מפניששוב זלה"ה, יומ"ד י"ז מנחם אב שאי אפשר שום השגה, למו שאין מקבל הכנעה לפניו מו שאומר לו התורה.

זהר ח' ח"ב דף תכז מרבינו יצחק אייזיק מקאמרנא

מִי יִתֵּן וְהִיחַ לְכַבֵּם זֶה לְהֵם לְיִרְאָה
אֶתִי וְלִשְׁמֹר אֶת פֶּל מִצְוֹתַי כָּל

והנה זה אמרו חז"ל (פסוק ז). איש ואשה וכו' שכינה ביניהם. ופרש"י שהרי חלק את שמו ושיכנו ביניהם, וי"ד באיש, וה"י באשה. וצריך להבין הרי לפי האמת צריך להיות אותיות ו"ה משם הוי"ה כמובן ליודעים בינה, שאיש ואשה הם בחינת ו"ה משם הוי"ה, ולמה כתב רש"י שהם בחינת ו"ה.

אבל לפי הנ"ל יובן היטב, כי הרי ביארנו לעיל שמה שלא זכה משה רבינו לבחינת ו"ה שהוא למעלה משם הוי"ה שהוא בחינת יחידה, כי פירש

הַיָּמִים לְמַעַן יֵיטֵב לָהֶם וּלְגִנְיָהֶם
לְעֵלָם (ה כז)

אפשר לומר, שזה ידוע מחכמו"ל (ברכות לז): הכל מידי שמים חוץ מיראת שמים. שהכל אפשר למצוא אצל הבורא עולם כל המידות הטובות, חוץ מיראת שמים, שא"א כביכול להיות אצל הקב"ה, כי ממי הוא צריך לפחד ולירא, ועפ"ז ביאר זקני הגה"ק אלכסנדר מקאמרנא זצוק"ל בסעודה שלישית לפני פמירתו לחיי עולם הבא, הובא בספר"ק היכל הברכה (פרשת שלח דף ז) את הפסוק 'מה הוי"ה אלהיך שואל מעמך כי אם ליראה'. וז"ל: והוה שאמר אבי מורי הגאון הקדוש מוהר"ר אלכסנדר בן הינדא, שעה אחת קודם פמירתו בסעודה שלישית, שנפטר בשנת ר"ב שלום"ס [תקע"ח] במוצאי שבת יום אחד ועשרים באב, על הפסוק 'מה הוי"ה אלהיך הכל שואל ומבקש מעמך' שתהא כמותו, מה הוא רחום אף אתה (שבת קל"ג), וכיוצא בו בכל המדות, כמבואר בספר תומד דבורה מהרמ"ק, 'כי אם ליראה' לא שייך לשאול ממך, כי אצלו יתברך לא שייך יראה, כי שם העדר המציאות והבן היטב עכ"ל.

וזהו אפשר שמרמו הפסוק הג"ל, מי יתן והיה זה לשון שמחה (ב"ר נב ד), ומהו השמחה, לכבם זה להם ליראה אתי שיהיה לכל אחד ואחד יראת שמים מהבורא עולם, ולשמור את כל מצותי כל הימים למען ייטב להם ולגביהם לעל"ם כתיב לעל"ם חסר וא", ר"ת לא על מנת לקבל, רק לשמה, כמו שידוע מחכמו"ל בפרקי אבות (פ"א מ"ג) שאדם צריך לעבוד את הבורא עולם שלא על מנת לקבל פרס. וממילא יהיה לנו הכל לטוב, כי כתיב בשני יוד"ן ייטב בשתי יצרים, כמו שאמרו ז"ל (ברכות סא) על פסוק (בראשית ב ז) וייצר' בשני יצרים, היינו שזה שהבטוח לנו הבורא עולם שיהיה להם לטוב ולבניהם הוא רק לעל"ם שיהיה הכל על מנת לא לקבל שום פרס, רק הכל לשמה, ועי"ז יעבוד את

הש"ת בשני יצרים.
'מעשה שלום' ח"ב דף קלח מרבינו שלום מקאמרנא

עטרת חכמים

עיונים וביאורים מרבתינו זי"ע

וְאַהֲבַת אֶת הוֹי"ה אֱלֹהֶיךָ כָּכָל לְכַבֵּךְ וּבְכָל נַפְשְׁךָ וּבְכָל מְאֹדְךָ (יה).
דרשו רבותנו הקדושים (ברכות נד). 'בכל נפשך' (דברים ו ה) אפילו נוטל את נפשך, 'ובכל מאדך' יש אדם שממונו חביב עליו מגופו, יאהוב השם בממונו. אבל על 'בכל לבבך' לא מצינו לדבותינו הקדושים שילמדו לנו בזה איזה סדר עבודה, כי אם בשני יצריך. וזה צריך ביאור. לזה נראה לנו דמלמד לנו שלא להרהר אחרי מידותיו ית"ש, ושנעד שכל המקריות מהמקרים, יהיו בסוד אמונה, שהכל מאתו ית"ש, ולא יפול בשום פעם מאמונה, וזהו דרשת רבותינו על 'בכל מאדך'.

ואעתיק מה שמצאתי בדרשות (אלשיך ויקרא כג ט), שבכל המצות אדם נידון אחרי רובו, אם קיים רוב המצות הרי הוא צדיק גמור. אבל מה שנתלה באמונת דתינו ב"ג עיקרים שמנה הרמב"ם בזה צדק להאמין כולו. ולדעתי עוד נוסף על י"ג עיקרים מה שלא מנה הרמב"ם הוא אמונת חכמים, אשר הוא משרשי האמונה ג"כ, כי אם יפול אדם מאמונת חכמים ויבזה אותם, הוא נמנה ברמב"ם (פ"ג מהלכות תשובה ה"ו), ואלו שאין להם חלק לעולם הבא, אלא נכרתין ואוברין ונידונין על גודל פשעם וחטאם לעולמי עולמים, המונים והאפיקורסים והכופרים בתורה. וכתב בהלכה ח', פירוש של הכופרים בתורה, הוא המכחיש במגיד תורה שבעל פה, והשוה לזה לאומר אין תורה מן השמים, וכמו כן לאומר שזאת התורה תהא מוחלפת, ואחרי אשר רבינו הרמב"ם מנה ביסודי אמונה שלנו שמעיקרי האמונה להאמין שזאת התורה לא תהא מוחלפת, א"כ צריכים אנתנו להוסיף מעיקרי אמונת דתינו ג"כ להאמין בחכמים ובדבריהם, ע"כ חוב גמור למו שרוצה שיאור נפשו באור החיים, שיאמר כל פעם 'אני מאמין באמונה שלימה שכל דברי חכמים ויחידותיהם, הן פשטן של דברי רבותינו, והן דברי אנדה, הכל מאמתה של תורה, ואין בין דברי נקודה אחת מדברי הפסוק 'שמע ישראל' לדברי רבה בר בר חנה (ב"ב ע"ג) ושאר דברי אנדה'.

ונודע רסוד אמונה בלבא תליא מלחא, כאשר יתבאר אצלנו ברצות השם במקום אחר, על הקושיה הנאמרת כ'עין חיים' על 'לב', למה פעם נקרא מלכות, ופעם נקרא ת"ת, ופעם נקרא בינה, ואמרנו דמקור הלב הוא ת"ת, אבל נודע דת"ת עולה בסוד ו' הדעת לעשות יחוד דחו"ב, וגם היחוד השלם שיהיה ת"ת ומלכות ביחודא חדא, ונודע שמלכות הוא אמונה, בסוד ו'יהי אומן את הדסה היא אסתר' (אסתר ב ז), לזה צוה לנו השם הנכבד בתורתו הקדושה לאמור 'בכל לבבך' כלומר בכל האמונה לקבוע יחודך באחד, שלא יסור ח"ו מלבך.

ונודע מדרושי הקדומים, דב' מיני מסירות הנפש הוא, אחת להעלות נשמתו בסוד קדושת השם, והשני הוא לאתר דמותא שריא, ושניהם מרוכזים בחיבת 'ובכל נפשך', דהיינו 'נפש' הוא לאתר דמותא שריא, ו'ך' פשוטה, מרמו על העלאת נשמתו בסוד קדושת השם, וקצתתי כאן בביאור הדברים האלו, כי כבר הארכתי לעיל בזה (בשער חג הסוכות, במאמר עשרה מאמרות מ"ד) ומקודם יא"לך).

'ברון דברים' מאמר בעשור לחדש מרבינו אלכסנדר מקאמרנא

המשך עטרת ראשנו

אמצא מקום להוי"ה משכנות לאביר יעקב, וזה ע"י שהולך בדרך התורה והיהדות בדרך אבותינו הקדושים.

הקב"ה שנוכה שהזיווג החדש יעלה יפ"ה, ולראות מהם דורות ישרים מבורכים ע"ד אבותינו זיע"א, ויהיה הכנה לכיאת בן דוד, כי אין בן דוד בא עד שיכלו נשמות שבגוף (יבמות סב), ועי"ז נוכח לכיאת משיח צדקינו בב"א.

רעיא דרעיון תשע"ח לפ"ק

מאשתו, ולכן היה חסר לו אחת מנו"ן שערי בינה. ולכן כשאינו נושא את אשתו, עי"ז הוא יכול להשיג עד עתיקא קדישא בחינת יחידה, ולכן חת"ן ר"ת חיזורתא ת'קונן ג'מיין, שהם בחינת השפע היורד מרישא דעתיקא קדישא, לרמוז כשארם נושא אשה יכול להשיג עד עתיקא קדישא אחרות הגמור בחינת ו"ה העליונים, ועי"ז וזכה להשראת השכינה בשלימות, כי השכינה מחפש לו מקום להשרות שכינתו, כמו שאמר דוד המלך בתהילים (קלח ה) 'עד

שולחן הטהור

לקט הלכות מספר 'שולחן הטהור' וזר זהב' לרבינו יצחק אייזיק מקאמרנא זי"ע

פסקי דינים שהביא רבינו מאביו רבינו אלכסנדר סענדר זללה"ה אב"ד קאמרנא בעל הזכרון דברים

ליומא דהילולא כ"א מנחם אב שנת תקע"ח

פשט והפסיק בתפילין יחזור ויברך

בכל פעם שמניח תפילין אפילו הזיזם אדעתא להניחם תיכף צריך לברך, ולא יברך אלא ברכת להניח תפילין אבל אם הפסיק הרבה או הלך לבית הכסא, מברך להניח ועל מצות. כך הוא עיקר הלכה אם סילק תפילין אדעתא להניחם מיד חוזר ומברך, כפסק מרן הב"י (בש"ע סעי' יב), וכפשוטו הגמרא (סוכה מו.), וכפסק כל הגאונים ראשונים ואחרונים וכמו שהכריע מרן הב"י, כי כך הוא הלכה ברורה, אבל לא יברך אלא אחת כפסק הב"י, אבל אם הפסיק הרבה שגם רמ"א מודה שיברך, יברך שתיים, **וכן נהג מורי אבי הגאון מוה"ר אלכסנדר** וכן נהגו הרבה גדולי ישראל וגאוני ארץ שבזמננו, וכן נהגו הגר"א מוילנא (מעשה רב סימן כג):

(סימן כה ס"ט ו"ז סק"ו)

שני זוגי תפילין

בענין הנחת תפילין שמן הראוי מכמה טעמים להניח שני זוגי תפילין ביחד כדעת הרא"ש (מובא בטור), וכן נהגו הרבה צדיקים קדושים **וכן נהג מורי אבי וצוה עלי קודם פטירתו שאנהוג כן**, ואי אפשר אלא שיניח אלו על אלו ואין כאן חציצה דשם אחד להם, תפילין, ומין במינו אינו חוצץ, וכ'.

(סימן לד ז"ז סק"א)

אמירת הפרשיות עם התפילין

איתא בספרי (פרשת ואתחנן פיסקא לד ע"פ ושננתם), שמע והיה אם שמע בשינון ואין קדש והיה כי יביאך בשינון, ואין צריך לאומרם כלל, וכן נהגו כל הצדיקים **ומורי אבי** ומורי דודי רבינו צבי מדידטשוב ז"ל:

(סימן לח ס"ט)

הרבה מאותן וכו', וקרא **למורי חמי** ואמר לו: ראה בני שאני מפיל גורל אם הם אינם כדאים להיות אצלי כי הם ערב רב, או שהם כשרים משורש ישראל ואני איני כדאי, ותמיד נפל הגורל שהם אינם כדאים להיות אצלי, וכך היה כל זמן היותו אצלו.

הקדמה ל'היכל הברכה' מרבינו יצחק אייזיק מקאמרנא זי"ע

תלמיד האוהב ישראל מאפטא

וסיפר לי **מורי חמי** מקדושת הדבור של רבינו רבי **אברהם יהושע העשיל מאפטא הנ"ל**, שהיה **קרונו והיה מקורב אצלו מאוד**, והיה **לומד עמו ביחד גמרא ותוספות**, והיה זה בימי חורפו, ופעם אחת ביקש ממנו הרב הקדוש מורי ורבי איש אלקים מוה"ר נפתלי מראפטשיץ בימי חורפו, את **מורי חמי הנ"ל**, ואמר לו **אברהם מרדכי**: 'איך בעט דרך האב רחמנות, אין ווער מיר געוואהר אצל הרב, וויא ער האלט פון מיר', וסיפר לי מורי חמי שהיה דורש וחוקר ממנו לערך חצי שנה, שידע איזה דבור מה שיאמר על חבירו הנ"ל, ולא היה באפשרות שישמע אפילו דיבור קטן לידע את דעתו, מה אצלו הרב מוה"ר נפתלי הנ"ל. כי כל כך אחר רוב דיבוריו, היה לו משקל זהב של ממש בפיו, שלא ידבר שום דיבור על שום בן אדם, שלא ירע בשום דבר לבר ישראל, כי אפילו על רשעים גמורים כיון שנקראים יהודים אסור לדבר עליהם, והוא מצער השכינה ופוגם בה.

'זוהר חי' פרשת ויחי מרבינו יצחק אייזיק מקאמרנא זי"ע

תלמיד הדגל מחנה אפרים

סיפר לי **מורי חמי**, כי בעת נסיעתו יותר משני

שיעור עיכול יין ופירות אינו אלא שעה

המנהג שאין מברכין [על היין] אלא פעם אחת ודעתו לפטור הכל, ואין בינינו דין נמלך כלל, אבל אם שהה בתוך הסעודה שיעור שעה גדולה ולא שתה יין מברך עוד הפעם אחר שעה, כי שיעור עיכול יין ופירות אינו אלא שעה, **כך פסק אבי מורי הגאון רבינו אלכסנדר**, ואין המנהג כן, ואני שומע ברכה מפי אחר ויכוין לפטור אותי: (סימן קעד ס"ה)

ברכת הגידעמפט

ומיני גידעמפט הבאין לבשר ואוכל עמה פת אינו מברך, כי כל זה מתקוני הסעודה, ואינו מברך עליהן אפילו כשאוכל מעט בלא בשר ופת, אבל כשאוכל אותם סתם באמצע הסעודה מברך עליהם. וכל זה מיוסד מפי גאוני הארץ, **וכן נהג אבי הגאון בשם הגאון הקדוש מוה"ר ש' מניקלשבורג**. [ע"ע מש"כ רבינו **במעשה אורג** (ברכות פ"ו מ"ה), וסיים שם וז"ל: **וכן פסק אבי הגאון** משם רבי הקדוש מלובלין שקבל מפי רבן של כל ישראל מוה"ר שמואל שמעלקא מנקלשבורג].

קטן בברכת הזימון

קטן שיועד למי מברכין, בזמן הזה שכל אחד מברך לעצמו, יכול קטן לזמן להוציא את הרבים ידי זימון ובפרט כשיש עשרה בלא הוא, **וכן עשה אבי מורי הגאון** מעשה שילך קטן הייתי בחייו ונתן לי כוס לברך להוציא את הרבים. [במעשה **אורג** (ברכות פ"ז מ"ב), כתב רבינו שהאי עובדא היה בעת היותו בן עשר שנים].

היתר לילך במגפיים של טענון

מנעל של זרב אין בו משום כלאים (כלאים ט ז). ולי

המשך עטרת זקנים

שנים לשימוש צדיקים, היה גם אצל נכד מרן אלקי הבעל שם טוב, והוא הרב בעל **דגל מחנה אפרים**, ופעם אמר לו: בוא ואספר לך דבר חכמה מזקיני, והוא: בעיר מעזיביו היה עשיר מופלג, והיה חולק על זקיני הבעל שם טוב, כדרך הפתאים בני הכסילים שחולקין על הצדיקים, פעם אחת וכו' עיי"ש באורך שהצילו הבעל שם טוב מעלילת דם. **'מעשה השם'** מרבינו יצחק אייזיק מקאמרנא זי"ע

תלמיד אחיו רבי יוסף מזמיגרדא

שמעתי ממורי **חמי הצדיק המפורסם מוה"ר אברהם מרדכי מפניטשף** שאמר משם אחיו הגאון הקדוש מוה"ר **יוסף מזמיגרדא**, שאמר הקב"ה למשה מה זה **תַּיְתִי**, איזה דבר הוא בידך, הלוא הכל בכחי וברשותי, והשיב משה, הבחירה והנטיה הוא בידך, **וַיֹּאמֶר הַשֵּׁלִיכְהוּ אַרְצְהוּ**, השלך ממך חומריות וארציות, **וַיִּשְׁלַכְהוּ אַרְצְהוּ**, כשהשליך הארציות והחומריות, **וַיְהִי לְנַחֵשׁ**, ראה בעין שכלו שכל עניני עולם הזה כולו זוהמת הנחש, **וַיִּנָּס מִשֵּׁה מִפְּנֵי**, שפירש לגמרי מכל עניני עולם הזה בפרישות וסגופים, ואמר לו הקב"ה שאין זה דרך הישר לילך מקצה אל קצה, כי גם שם יש עבודה וניצוצין וחיות, ויכול לעבוד השם יתברך עם כל בחינות של היצר הרע, ובלבד שישמור שלא יגרור אחר הרע, ולזה **שָׁלַח יְדָד וַאֲחִיו בְּנֵי**, כי יש זי"ן שמות ב"ן מזי"ן מלכים הצריכין תיקון, ונתפורין בכל הדברים שבעולם, וצריכין תיקון בקדושה ובטהרה, ודפח"ח.

'אוצר החיים' מצוה תקכט מרבינו יצחק אייזיק מקאמרנא זי"ע

תלמידו חתנו רבינו בעל ההיכל הברכה

ובתוך כך נסתלק **מורי חמי ז"ל**, ונשארת

נראה שלובשין אותו להחם את רגלו, ולובשן בימי הקור על המנעל של עור, וכיון שלובשו על המנעל של עור אינו נהנה ואינו דרך מלבוש, ולכן מנהגי אף שאיני הולך בשום בגד צמר שאינו מוחזק בהיתר, אף על פי כן דרכי לילך באותו הבארלטשין שלובשין על המנעלים של עור הנקראין שטיבל (מגפיים), **וכן היה מנהג אדוני אבי ז"ל**. (עצי עדן' שם)

מנהגו בתלעים בחומץ

ואת נבלתם תשקצו להביא מן היבחושים שסיננו. (תורת כהנים שמיני ג) יבחושים היינו תולעים הגדילים בחומץ שסיננו, ופירשו על המטפחת אסורים. וקבלתי מהרב הגאון אב"ד דק"ק ביטשאטש שלא מהני כלל מה שנהגו לחמם החומץ ולסנונו, כי אפילו בבגד עב כעין לבדים, עוברין עם המשקה מגודל דקות התולע. ואמר לנו, שמנהג טוב ליקח משפך וליתן לתוכו צמר גפן, ולחמם החומץ ולסנונו בתוך המשפך, ובוזה לא יעבורו התולעים. אבל הוא טירחא יתירה מאוד, ולכן מנהגי כפי מה שקבלתי **מנור ישראל אבי מורי הרב הגדול ז"ל** מבלי לסנונו כלל, ואז לא הוה פירש.

(עשירית האיפה' דף טז.)

ספיה"ע כל לילה מיצוה בפ"ע

מדיני המצוה למימני יומי ושבועי בכל לילה שיהיו תמימות וכל לילה חלק מצוה בפ"ע, ואם שכח ולא מנה בלילה מונה ביום בלא בברכה ואם גם ביום שכח מונה בשאר לילות עם כל ישראל בברכה, כך הוא דעת כל הראשונים ואין ביד פוסק אחד להכריע נגד רוב מנין ורוב בנין, **וכך הונהג אאמ"ר ז"ל** וכל הצדיקים. ('אוצר החיים' מצוה שג)

משתומם, כי **מורי חמי** היה צדיק גמור וקדוש, מורי בחסידות ויראה.

'מגילת סתרים' מרבינו יצחק אייזיק מקאמרנא זי"ע ואמר **חותני**, שאי אפשר שום השגה, למי שאין מקבל הכנעה, לפני מי שאומר לו התורה.

'זוהר חי' פרשת ויחי מרבינו יצחק אייזיק מקאמרנא זי"ע

בתו הרבנית מרת גיטל ע"ה

אמי מורתי הרבנית הצדיקת החכמת הישרה והיקרה מרת גיטל תחי', בת הרב הקדוש **צדיק מופת הדור מו"ה אברהם מרדכי זללה"ה מפניטשוב**, שהוא הדריכה, ואמר לה בבקשה ממך, שלא תצאי כל ימי חייך לשוק לדבר עם איזה אדם, או לראות איזה עניין שיש בשוק וברחוב, ובפרט בשבת ויום טוב אל תצאי אפילו אמה אחת מביתך, אלא אם כן הוא לדבר גדול אז רשאי את לילך, ותיכף ומיד לחזור לביתך, ואמר לה בזה הלשון 'ווער עס זיצט אונטער דער מזוזה, ווערט נישט מבזוה'.

'זקן ביתו' אבות פ"א מ"ה מרבינו אליעזר צבי מקאמרנא זי"ע

איזו חכם הרואה את הנולד, לחשוב ולהרגיל עצמו בכל עשיותיו, שיהא רואה את הנולד, ועבור זה הוא ניצל תמיד מכל מכשול, וכך שמעתי מאמי הרבנית הצדקנית המחוכמת בצדקתה מרת גיטל תחי', שהיא שמעה מאמ"ז **הרב הצדיק הקדוש מו"ה אברהם מרדכי זללה"ה מפניטשוב**, הזה הלשון 'פאר זעהן שאט נישט, נאך זעהן העלפט נישט'.

'זקן ביתו' פ"ב מ"א מרבינו אליעזר צבי מקאמרנא זי"ע

עטרת זקנים

יומא דהילולא ממאורי הדורות

רבינו הקדוש רבי אברהם מרדכי בן רבי בנימין זאב יעקב מפינטשוב זיע"א חותן רבינו הקדוש רבי יצחק אייזיק מקאמרנא זיע"א בעל ההיכל הברכה י"ז מנחם אב תקפ"ד - מאה ותשעים וחמש שנה להסתלקותו

משיח וגאולה שלימה, ואמר: חידוש נפלא הוא לי על התנאים, שצפו ברוח קדשם עד סוף כל הדורות, וכתבו כל כך גזירות רעות ויסורים שיהיו קודם ביאת משיח, ולא ראו שאלימלך יהיה בעולם, וכל אלו הרעות והגזירות כבר המתיק אותם וביטל אותם אלימלך, כל זה שמע מורי חמי זצ"ל מפיו הקדוש.

'נתיב מצותיך' נתיב התורה שביד הרביעי מרבינו יצחק אייזיק מקאמרנא זיע"א

קיבלתי ממורי חמי הקדוש החסיד המפורסם מו"ה אברהם מרדכי מפינטשוב, שקיבל מרבינו הקדוש אלימלך ז"ל מליזענסק רבו, שקיבל מרבו עד אליהו ז"ל, שבכל יום שאין אומרים תחנון אין אומרים (לפני תפילת ערבית) פסוקים ולא קדיש, אלא מתחיל והוא רחום.

'שולחן הטהור' סימן רלו ס"ב מרבינו יצחק אייזיק מקאמרנא זיע"א

תלמיד האור המאיר

וספר אור המאיר, באמת הוא בעצמו שבחו מי ימלל, עצמו נוראותיו וקדושתו וחסידותו, מימיו לא שימש בידיו וברגליו אלא ביחודים קדושים, והיה מלא אור ושמחה לשמח אלוקים ואנשים ביחודים הקדושים, ורבינו הקדוש מוהר"ר דב בער המגיד ממעזריטש סמכו עם כל החברייא, אבל ספרו כתב איזה שוחט, ואי אפשר שדברים היוצאים מלב איש פשוט, שיהיו על תכלית הטוב, ולכן מורי דודי רבינו צבי מזידטשוב הזהיר, שלא ישימו כל עיונם בו, אלא מעט, ומורי חמי הצדיק המפורסם מוהר"ר אברהם מרדכי מפינטשוב היה כמה פעמים אצלו, והיה תלמידו, ואמר שהיה אצלו בעת שהשוחט הביא ספרו לפניו, והשיב שלא כיון יפה אפילו לדבר אחד, וכל זה אי אפשר לבאר בכתב, מעצמך תבין היטב איזה ספר הוא סם חיים.

'נתיב מצותיך' נתיב התורה שביד הראשון מרבינו יצחק אייזיק מקאמרנא זיע"א

תלמיד הקדושת לוי

כמו שעשו להקדוש מופת הדור מוהר"ר לוי יצחק ז"ל שסיפר לי מורי חמי שהיו מחלישין דעתו מאוד אין שיעור, ובשנת תקני"ג מרוב חלישות דעת הרבה, נפל ממדרגות בענין מייש, והיה מתפלל בתוך סידור קטן במהירות, וניתק מעט דעתו כידוע כל זה, וסיפר לי מורי חמי הרב הצדיק הקדוש מו"ה אברהם מרדכי מפינטשיף שהמגיד הקדוש מקאזניץ תלמידו עזרו הרבה, ואמר שבודאי לא היו מניחין אותו מן השמים ליפול ממדרגתו חלילה, אלא שגם בשמים ממעל בשנה הזאת היה עליו קטרוג, שהתגרה עצמו עם שרי מעלה בשנה הזאת, על כן לא היה באפשריות לעזרו, ומורי חמי היה אצלו בשנת תקנ"ד אחר המעשה הנ"ל, שכבר חזר למדרגתו הגבוהה באור מופלא ובמדרגות גדולות, והיה אצלו קרוב לשנה ולמד אצלו תורה ויראה ואהבה, עד שנעשה כאש שורף להבת שלהבת, והיה לו חלישות הדעת

וכאשר באנו לביתו שהיה שם נר דולק, נשאר מעט מים בידו, שנפטר מחום האור שדלק, עד כאן שמעתי ממורי חמי, ותאמינו אחי בזה ובכל המעשיות, שהם אמת כמו ה' אלקיכם אמת, ע"כ. **'מעשה השם'** מרבינו יצחק אייזיק מקאמרנא זיע"א

תלמיד המגיד מזלוטשוב

שמעתי ממורי וחמי שהיה תלמיד מובהק מרבינו הקדוש הצדיק מוהר"ר יחיאל מיכל מזלאטשוב, שפעם אחד נסע מרן אלקי קודש קדשים אור שבעת הימים רבינו ישראל בעל שם טוב על הדרך, והלך אל היער להתפלל מנחה, וראו התלמידים שמכה ראשו מאוד באילן, וצועק ובוכה צעקות משונות ובכיה רבה, והמה ראו כן תמהו, ושאלו פה קדוש מה זה ועל מה זה, והשיב שצפה ברוח קדשו על הדורות שיהיו סמוכים למשיח, וראה שיהיה רביים כארבה לרוב והם הם יעכבו את הגאולה.

'היכל הברכה' פרשת כי תצא מרבינו יצחק אייזיק מקאמרנא זיע"א

סיפר לי מורי חמי, מה שסיפר לו רבינו אור שבעת הימים מוהר"ר יחיאל מיכל מזלאטשוב, תלמיד מרן הבעל שם טוב, שפעם אחת הלך הוא ושני תלמידים עם מרן בשדה, והגיע שעת מנחה, ואמרו לו אין לנו מים לנטילת ידיים לצורך התפילה, ולקח מרן את המטה, והכה בארץ, ונבקע שם מעיין אחד, ונטלו ידיהם והתפללו, ועד היום קוראים אותו הערלים, 'בעל שמסקי קערניצעי' (המעיין של הבעל שם טוב).

'מעשה השם' מרבינו יצחק אייזיק מקאמרנא זיע"א

תלמיד הרבי רבי אלימלך

ושמע מורי וחמי הצדיק מורנו הרב רבי אברהם מרדכי מפינטשוב מפיו של רבינו אלימלך מליזענסק ינחו מלחלוק עלי שתי שנים, ואביא

שימש שלוש מאות צדיקים בעלי רוח הקודש

כי חוץ שכל הספרים של אאמו"ר זלה"ה נאמרים ברוח הקודש, אלא שהוא קיבל כל דרך עבודת הבורא ברוך הוא, מא"א? הרב הקדוש מו"ה אברהם מרדכי זלה"ה מפינטשוב (ריסיש פולין), ששימש שלוש מאות צדיקים בעלי רוח הקודש תלמידי הבעש"ט זלה"ה, וכל מה שקיבל מהם הכל מסר בכח ובכוונה לאאמו"ר זלה"ה, שראה שיש בו דעת דקדושה, אפילו כשהיה אז בן טו"ב שנים הכיר בו שיש בו דעת קדוש, שיוכל לקבל כל אלו דרכי ונתיבות הדרכים של כל הצדיקים הנ"ל. ועוד, ששמע א"א? זלה"ה הנ"ל הוא מעצמו מפי קדשו של רבינו הקדוש רבי יעקב יצחק מלובלין זלה"ה בעת שהתחתן עמו, שאמר בזה הלשון: 'ידאס קינד החתן שלכם וועט פאר שאנין די וועלט'.

הקדמת רבינו אליעזר צבי מקאמרנא זיע"א ל'נתיב מצותיך'

בפירוש זה זקן ביתו על פרקי אבות נכתב גם כן כמה עניני חסידות ומעשיות אמיתים מכמה צדיקים, כמו שמעתי מאאמו"ר זלה"ה, שהוא קיבל כל המעשיות מזקני הרב איש אלוקים כש"ת מו"ה אברהם מרדכי זלה"ה מפינטשוב, שהיה משמש שלוש מאות צדיקים בעלי רוח הקודש, ושמע וראה מהם כל אלו מעשיות, ע"כ.

הקדמה לאור עינים' מרבינו אליעזר צבי מקאמרנא זיע"א

תלמיד תלמידי הבעש"ט

סיפר צדיק אחד תלמיד מרן הבעל שם טוב, למורי חמי מוהר"ר רבי אברהם מרדכי הצדיק מפינטשוב, שהלך עם מרן למקוה בימי החרף בעת קור גדול, אשר מן הגגות נמשכים הגליד ונקרא 'סאנפיל', והמקוה נתחמם תיכף על ידי יחודים,

וענין זה היו יכולים כל בית מרן לחמם המקוה בחום גדול, ועמד במקוה איזה שעות עד שהתחיל הנר לטפטף ולכבות, ואמר לו: רבינו, הנר מטפטף לכבות, ואמר לו דארנע (שוטה), קח 'סאנפיל' מן הגג והדלק, מי שאמר לשמן וידליק יאמר לזה וידליק, וסיפר שהיה דולק והולך, עד שהלך עמו לביתו אחר שעה ושתיים, וכשבא לביתו נשאר מעט מים בידו.

'נוצר חסד' פ"ו מ"ב מרבינו יצחק אייזיק מקאמרנא זיע"א

סיפר לי מורי חמי רבי אברהם מרדכי מפינטשוב, ומעיד אני עליו שלא היה משנה בעד כל חללי דעלמא שסיפר לו זקן אחד איש צדיק, ואמר לו: בני, בפעם אחת הלכתי עם מרן הבעל שם טוב למקוה בלילה, והיה שוהה הרבה זמן בתוך המקוה, ואמרתי לו רבינו, הלא הנר הולך וכובה, והשיב לי בזה הלשון: דארנע, נעם א צאפן פין דעם דאך, אין צינד איהם אהן, מי שאמר לשמן וידלוק יאמר לצאפן וידלוק. ופירושו בלשון הקודש: שוטה, קח את הגליד המחובר על פי הגג בימי הקור, והדליק אותו. ואמר אותו הזקן שהיה דולק והולך עד שהוליד את מרן אלקי לביתו,

מוסדות קאמרנא בארה"ק
בס"ד אב תשע"ט
הננו מתכבדים להודיע לכל קהל הקודש, מתפללי ולומדי בית מדרשינו וחורי הכולל. שולרגל יומא דהילולא קדישא דרבינו הגאון הקדוש שר התורה רשכבה"ג מרן רבינו
אלכסנדר סענדר מקאמרנא
זיע"א
בנעמ"ס זכרון דברים ב"ה
זכותו יגן עלינו אמן.
יערוך
כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א
את שולחנו הטהור
ביום רביעי פרשת עקב כ"א מנחם אב
אחר תפילת ערבית
תפילת ערבית בשעה 7:45
בהיכל בית המדרש הגדול
זכות רבינו הקדוש ימליץ טוב בעדינו
הנהלת המוסדות